

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto . . . . . K 20—
za pol leta . . . . . « 10—
za četrt leta . . . . . « 5—
za 1 mesec . . . . . « 1.70
Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 2

Ptuj, 11. januarja 1920

II. letnik

Občinske volitve.

V kratkem se vršijo občinske volitve prvič v novi državi in po novem volilnem redu. Podrobnosti volilnega reda še niso znane, toliko pa je gotovo, da se ne bo več volilo po volilnih razredih in da se volilna pravica znatno razširi.

Kakor poroča „Domovina“, bodo imeli volilno pravico vsi moški državljani, ki so dovršili 21. leto in prebivajo 2 leti stalno v občini. Pri javnih nastavljenih zadostuje, da prebivajo v občini na dan razgrnitve volilnih imenikov. Volilno pravico dobijo tudi ženske, ki plačujejo državni davek, potem take, ki nadomestujejo v gospodarstvu može ali mladoletne otroke, končno javne in zasebne nameščenke, ki so dovršile meščansko šolo ali 4 razrede srednje šole.

Volitve bodo proporcionalne: vsaka stranka dobi tolik del odbornikov, kolik del glasov je bilo oddanih za njo. Pričakuje se tudi volilna dolžnost.

Vsled razširjene volilne pravice in odprave volilnih razredov je pričakovati, da bodo prišli popolnoma novi ljudje na krmilo občine. V tem tiči nekaj nevarnosti za občinsko premoženje, ako bi novi občinski odborniki podlegli demagogiji in bi kazali premalo previdnosti v izdatkih in premalo iznajdljivosti v odpiranju novih virov. Zato je potrebno, da se za kandidate postavijo le pošteni in razumni ljudje, ki se zavajajo odgovornosti, da se mora s tujim premoženjem vsaj tako ali še bolj previdno gospodariti kakor z lastnim. Nadalje je želeti, da se vrnejo v občinsko hišo vsaj nekateri trezni in pošteni možje, ki že poznajo občinsko gospodarstvo.

Pravljice Božene Nemicove.

Prevedel Dr. P.

(Nadaljevanje.)

Drugega dne ga je peljala zopet v hlev, kjer je stalo štirindvajset žrebcev. „Te konje boš zopet pasel v istem ogradu in če ti kateri uide, izgubiš glavo.“ Vsakega žrebca je švignila z bičem in žrebci so drveli v ograd kakor stekli. Tokrat je bil Silomil pametnejši. Da bi mu ne poskakali preko ograje, je porinil palčico takoj v zemljo, in začela je divjati taka burja, da se je konji ni so mogli ubraniti in so morali ostati v ogradu. Zvečer le baba prišla in ukazala nagnati žrebce v hlev, v srcu pa jo je močno jezilo. Premišljevala je, kako delo bi mu naložila na tretji dan.

Pozno večer se je šel kraljevič sprehajati. Tukaj ga je srečal mesec in mu rekel: „Jutri boš imel hudo delo; podojiti moraš dvanajst divjih krav in iz mleka napraviti za čarovnico kopel. Ona ti ukaže, da se ti prvi skoplješ; stori to brez strahu. Sedaj idi za grad in kjer najbolj, moj žar sveti, tam najdeš zlat bič. Bič si dobro shranj in kadar greš dojit, švigni z njim vsako kravo; videl boš, da bodo stale kakor ovčice. In ko boš jezdil konja odtod, skoplji ga v najbližjem ribniku, potem pa jezdi po svojo nevesto.“

Silomil je zahvalil svaka in šel po bič. Za gradom je mesec močno svetil na neko mesto, kjer je stala visoka lipa, in tam je našel bič. Shranil ga je dobro in šel spat. Zgodaj zaran ga je čarovnica prebudila in ga peljala na dvor v hlev, kjer je bilo dvanajst krav, ki so kakor dvoje rogovilile in zulile po hlevu.

„Te krave moraš podojiti in iz mleka zame napraviti kopel“ je rekla baba in odšla.

Posebno pozornost moramo posvetiti občinskih volitvam v Ptuj. Nemški volilci se morajo zavedati, da je nemško-nacijonalni politiki tukaj odklenkalo za vedno. Dobro vemo, da so med tukajšnjimi Nemci — sicer v zelo majhnem številu — ljudje, ki še niso prišli do tega spoznanja. Tem ni pomoči. Opozorjamo jih le, da oni v dobi svoje moči nobenega Slovenca niso pustili v občinski zastop in to v narodno mešani Avstriji, kjer je vsem narodom po zakonu bila zajamčena enaka pravica. Naša narodna država ne bo smela trpeti takšnih umetnih jezikovnih otokov, kakoršne je ustvarjala Avstrija.

Obračamo se do onih treznih Nemcev, ki upoštevajo izpremenjene razmere, ki hočejo živeti v miru z nami in z nami složno delati za gospodarski in kulturni napredek mesta, ki je mogoč le v skladu z okolico in celo državo. Mestna občina ima celo vrsto vprašanj, za katere potrebuje naklonjenost in podporo. To podporo bo vlada dovolila le takšnemu občinskemu zastopu, ki bo lojalno podpiral vladno narodno politiko. Garancijo za lojalnost mora nuditi že kandidatna lista in volilni program.

Ogromna večina ptujskega prebivalstva je brez doma slovenskega rodu. Marsikdo je pod prejšnjo strahovlado zatajil svojo narodnost in se izdajal za Nemca, ker se je bal mestnih mogotcev. Ti ljudje so Slovenci in ne bodo nikdar več opora umetnega nemštva v Ptuj. Kakor ni več dovoljeno, da bi otrok slovenskega očeta ali slovenske matere obiskoval nemško šolo, istotako ne smemo trpeti, da bi v nemški kandidatni listi figurirali in jo podpirali ljudje slovenskega rodu. Pravim Nemcem priznavamo vse pravice, renegatstvo pa bomo pobijali z vsemi sredstvi. Končno pozivamo slovenske stranke, da pošljejo v občinski zastop može resnega in

Silomil je vzel bič in udaril z njim vsako kravo. Vse so stale kakor ovčice in dajale mleko. Ko je vliil mleko v čeber, je bilo tako vroče, da je skoro vrelo. Potem je šel po čarovnico, ki se je jeze tresla in tekla na dvorišče, da se prepriča, ali je res podojil krave. Videla je, da je vse v redu. Porinila je prst v vroče mleko, potem pa rekla kraljeviču: „Sedaj se moraš tukaj skopati“, misleča, da se bo bal.

„Zakaj ne? Prej pa mi pripelji konja, da se prepričam, če ga res imaš.“

Bala je šla in kmalu pripeljala konja, ki pa je bil tako umazan in slok, da kraljevič ni mogel verjeti, da bi bil najhitrejši na svetu. Prijel ga je za uzdo, privezal k stebri in zlezal v kopal. Kar je zapihal veter in ohladil mleko, da se je Silomil lahko mirno kopal. Ko se je izkopal, je bil sedemkrat krasnejši nego prej. Čarovnici je ugajal zali dečko. Mislila si je: „Počakaj, zdaj se skopljem jaz in bom tudi sedemkrat lepša, potem pa si te tukaj pustim.“ Zlezla je v čeber, nato pa je začelo solnce tako pripekati, da je mleko zavrelo. Baba je kričala in hotela ven, toda ni mogla zaradi solnca, ki je svoje žarke tako močno v njo upiralo, da se je zdelo, kakor bi žarki samih plamenov od vseh strani prhali v njo. Na pol se je skuhala, na pol pa spekla. Silomil pa ni bil neumen, da bi ji pomagal; skočil je na konja in zdirjal iz gradu.

V prvem ribniku je skopal konja. In glej, kaka izprememba! Umazani in sloki konj je bil bel kakor sneg in gladek kakor svila; griva in rep sta bila iz samih zlatih niti, zlate podkove so se iskrite, z ušesi je strigel in metal ponosno glavo, da mu je letala griva kakor zlati zavrnički okoli vratu.

Ni trajalo dolgo in Silomil se je ustavil v gradu ognjenega kralja, kjer je videl prikovano nevesto. Potegnul je meč, presekala verigo, vzel ljubico v naročje

stvarnega dela, ne pa kričače. Demagoštvo se končno maščuje na stranki sami. Tista stranka, ki bo imela najboljše nesebične delavce, ima najboljšo bodočnost. Njeni zaupniki bodo s svojim delom najizdatnejša reklama za stranko.

Gospodarstvo.

Občno zborovanje kmetijske podružnice za župnijo Sv. Petra in Pavla v Ptuj (se je vršilo dne 6. t. m. v Zupančičevi gostilni.) Ker se je že osnovala Zveza kmetijskih podružnic za ptujski okraj, ki ustanovlja podružnice po župnijah, se je tudi dosedanja podružnica v tem smislu priredila in obsegata torej le župnije ptujske okolice. Izločili so se vsi člani iz drugih župnij, izvzemši župnijo Vurberg, ki še ostane priklopljena Ptuj. Na zborovanju se je izvolil nov odbor; načelnik je kakor do sedaj gospod Miha Brenčič, tajnik gospod Zupanc, blagajnik gospod Skuhala. Razpravljala so se važna gospodarska vprašanja, tako glede carine, glede draginje itd. Gospod dr. Fermevc je poročal o nameravani regulaciji valute. Razvijal je razloge, ki govorijo proti temu, da bi se zamenjalo 4 K za 1 dinar. S to zamenjavo bo le trpela vrednost naše krone, dinar pa ne bo prav nič pridobil, draginja bo še večja, kakor do sedaj. Ker se dobi pri nas za krono toliko blaga, kakor v Srbiji za dinar, je jasno dokazano, da naša krona ni tako brez vrednosti. Edino pravično je, da se zamenja krona al pari, to je krona za dinar. Istočasno se pa mora uvesti visok davek na vojne dobičke. Le z odvzetjem vojnih dobičkov se bo zmanjšala množina bankovcev, ki je sedaj v prometu. Soglasno se je sprejela resolucija te vsebine.

in odjedil kakor blisk. Kralj je gledal baš skozi okno, ko je zlatogrivček švignil čez cesto; spoznal je na njem kraljevičas osvobodeno kraljično. Srdit je hitel na dvorišče, sedel na hitrega konja in se gnil za begunom. Toda kako se je zmotil! Zlatogrivček je bil že tako daleč pred njim da ga je bilo videti samo še kakor belo golobičico. Zaman je priganjal z ostrogami konja, kajti solnce je tako žgalo, da je bil pot curkoma z njega. Kralj pa mu ni privoščil miru. Kar se dvigne tak vihar, da zasučje kralja s konjem vred v zraku in ga žene nazaj k ognjenemu gradu, kjer ga tréšči utrujenega ob tla. In zarekel se je kralj, da do smrti ne bo več poskušal polastiti se močne kraljične.

Zlatogrivček je prinesel svoja gospoda do njene gradu. Silomil pa ni ostal tukaj. Drugega dne ga je ponesel zlatogrivček k njegovim starišem, ki so mislili, da je njihov sin že davno mrtev, ker ni bilo sluha o njem. Kako je bilo njihovo veselje, ko so zagledali svojega ljubljence mnogo krasnejšega s tako lepo nevesto, si lahko vsakdo misli. Na svatbo so prišli tudi Vetrnik, Mesečnik in Solnčnik s svojimi ženami, ki jih je Silomil iskreno zahvaljeval za pomoč. Po svatbi sta se vrnila mlada poročenca zopet v svoj grad, kjer sta zadovoljno živela. Zlatogrivčku se je dobro godilo in še vnuki kralja Silomila so se radi igrali z njegovo zlato grivo in jezdili na njem.

O Marički.

Luka je bil premožen kmet, ki je pa rad popival. Ni bilo čuda, da mu za nekoliko let ni ostalo nič več, ko razbita koč. Tedaj je prišel šele k pameti. Sedaj bi bil gospodaril, če bi bilo s čim. Dokler je živel v dobrih razmerah, si je često želel vsaj enega otroka, Bog pa ga ni uslišal; ko pa si ga ni želel, ker ni imel sam

Kmetijska podružnica naj bi prirejala večkrat sestanko svojih članov. V ustmenem razgovoru je najlažje reševati splošna pereča vprašanja.

Gospodarska kriza v Evropi in pri nas. (Po „Jugosl.“) Vsled prestane vojne se nahaja večina evropskih držav v težki gospodarski krizi. Francija, Nemčija, Italija in celo Anglija proizvajajo manj nego potrebujejo za življenje v mejah države. Velike težkoče povzročata tudi vojno stanje v Rusiji, ki onemogoča izvoz žita, čaja, perutnine, jajec, kož in krzna v zapadno Evropo. Angleška manufakturna trgovina je vzpričo dejstva, da jo Rusija ne zalaga z volno, oslABLJENA, kakor še nikdar doslej. V takem položaju ne preostaja zapadu nič drugega nego da se obrne na Ameriko. Ker pa so Zedinjene države vsled propadle evropske industrije in vsled sijajnega stanja svojih financ postale dobaviteljica in upnica Evrope, dajejo Evropi le kar se jim zljubi, a to spravlja države v veliko odvisnost. Izposojeni denar gre na ta način zopet v Ameriko, ki prodaja Evropi žito, premog in druge sirovine. Francija in Anglija to dobro čutijo, pa bi se te neprijetnosti rade iznebile. Iste poskuse je opaziti tudi drugod, ali vprašanje je zelo zamotano. Pri nas, ki smo poljedelska država, se kaže ekonomska kriza v tem, da moramo uvažati skoraj vse industrijske predmete. To je z ozirom na stanje naše valute naravnost strašno. Razlika med našo in tujo valuto bi morali izenačiti z izvozom, česar pa ni mogoče urediti kar čez noč. Zato se moramo potruditi, da najdemo gospodarsko ravnotežje v ustanovitvi lastne industrije, katero moremo vzdrževati s sirovinami, ki jih imamo sami (volna, kože, les itd.)

Papirnati drobiž. Finančni minister je odredil, da se natisne papirnati drobiž po 2 in pol pare ali 10 vinarjev, 5 par ali 20 vinarjev, ter po 25 par ali po 1 krono. Ta drobiž bo na eni strani imel označbo v dinarski, na drugi pa v kronski veljavi.

Dopisi.

Volilni boj se kmalu prične. Občinske volitve bodo v kratkem razpisane. Občinski uradi že sestavljajo volilne imenike in kakor se misli, bodo meseca marca že povsod občinske volitve končane. Na spomlad, aprila ali majnika bodo tudi volitve v narodno skupščino. Po drugih okrajih se je že začelo živahno gibanje, vsaka stranka se pripravlja na volitve, nekateri časopisi so tudi že pričelo čisto po stari navadi blatiti svoje politične nasprotnike. V ptujskem okraju je do sedaj še precej mirno, dela se očitno le na tihem. Mi želimo, da bi se volitve izvršile

zase kaj jesti, mu je žena porodila dekletce. Praskal se je za ušesom nad neljubim blagoslovom, toda kaj si je mogel. Šel je torej k neki siromašni znanki in jo prosil, da bi njegovemu otroku pri krstu kumovala, ona pa se zastojni ni hotela niti ganiti. Nevoljen vsled ljudske nevhvaležnosti se je vrnil k ženi in ji povedal.

„Vidiš, Luka,“ je pravila žena, „kako je, če človek ne gospodari; dokler smo bili bogati, nam je sam župan storil vse povolji, sedaj pa nam niti zadnja kočarica noče posreči. Ubogo dete, kako se trese; saj nimam niti borne plenice, da bi ga zavila; na goli slami mora ležati! O Bog, usmili se nas!“

Tako je tarnala in jadikovala uboga žena in nagega otroka kropila s solzami. Hipoma pa si je otrla solze in se radostno ozrla na moža, ki je stal pri njej z založenimi rokami, ter rekla: „Prosim, te, Luka, idi k bivši sosedu, ona je premožna in jaz sem bila njenim otrokom kuma, idi in prosu ji, naj bo ona sedaj mojemu otroku kuma.“

„Ne vem, ljuba žena, ne vem, če se ne motiš; meni se zdi, da nič ne opravim.“

S težkim srcem je stopal Luka mimo svoje bivše kmetije k stari sosedu.

„Bog vam daj dober dan, ljuba kuma!“ je pozdravil Luka, vstopivši v sobo. „Moja žena vas lepo pozdravlja in ker smo dobili hčerko, vas prosu, da bi ji bili pri krstu za kumo.“

„Ljubi Luka“, je rekla sosedu zlovolljno, „rada bi šla, toda časi so slabi, človek potrebuje vsak krajcar, in takim beračem, kakor ste vi, mora mnogo založiti; zakaj ne greste drugam, zakaj ravno k meni?“

„Ker je vam žena tudi kumovala.“

„Aha! Hočete torej plačilo za posojilo in jaz naj

dostojno brez nepotrebnih osebnih napadov na nasprotnika. Vsaka stranka naj skuša, da spravi svoje najboljše može v tako važne javne zastope. Odločno pa zahtevamo od vsakega kandidata in naj pripada katerikoli stranki, da stoji brezpogojno na stališču popolnega ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kdor ni bil vedno odločen Jugoslovan, ta se naj tudi sedaj ne sili v ospredje, ker mu to mogoče obeta dobiček. O volilnem gibanju hočemo natančno poročati in prosimo svoje somišljenike, da nam takoj iz vsake občine pošljejo poročila. Naše uredništvo je tudi pripravljeno podajati občinskim predstojnikom in vsem svojim pristašem pojasnila o novem volilnem redu.

Občinske volitve v Ptuj. Za bližajoče se volitve se pripravljajo intenzivno vse stranke, kakor kažejo različni znaki. Samo ob sebi razumljivo je, da ne sme zaostati v tem gibanju tudi naša stranka. Pretečeni tork vršil se je mnogobrojno obiskani shod naših pristašev v Središču, na katerem je poročal strankin predsednik Dr. Vekoslav Kukovec. Še isti večer prispel je v Ptuj, kjer se je vršil važen sestanek zaupnikov. Dr. Kukovec podal je važna pojasnila glede občnega političnega stanja, po kojih pojasnilih se je razvila živahna debata glede bližajočih se volitev zlasti z ozirom na naš mestni okoliš. Pozivljamo vse naše pristaše, da se intenzivno pečajo s tem vprašanjem, ker so volitve pred durmi.

Mestna glasbena šola v Ptuj naznanja, da se vrše pevske vaje otroškega zbora za prihodnji veliki koncert zopet redno vsak četrtek od 4. do 5. ure popoldne in vsako nedeljo od 9. do 10. ure predpoldne v godbeni sobi v Dijaškem domu I. nadstropje. Vabljeni so vse deklice in dečki, ki so prihajali že pred Božičem, da se tudi sedaj redno udeležujejo vaj in naj pripeljejo s seboj še drugih, ki imajo posluh in veselje za lepo petje.

Iz seje mestnega sosveta dne 23. decembra 1919. Glavna točka dnevnega reda je bil proračun za upravno leto 1920. V pokritje deficita so se sklenile doklade na državne davke in sicer tako, da bi revnejši sloji in stalno nameščeni bili manj prizadeti. Iz istega razloga se je pri najemniškem vinarju vpeljalo progresivno načelo; pri stanovanjih do 200 K ostane dosedanjih 6 vinarjev od vsake krone, potem pa vedno več, tako da se plača pri stanovanju, ki stane nad 2000 K, že 20 vinarjev od vsake krone. Na vojnodobičarski davek se je predlagala naklada 30%, istotako na dedne pristojbine 30%, na davek od prirastka na vrednosti nepremičnin naklada 10%, 1/2 državnih immobilarnih pristojbin za nezazidano in 1/10 za zazideno ozemlje. Nadalje se je predlagala kanalska pristojbina 1 vinar od vsake krone najemščine, ki presega letni znesek 100 K.

vam toliko dam, kolikor vi meni? Če bi bila tako radodarna, kakor ste bili vi, bi prišla tudi tako daleč. Idite, idite, ne grem niti stopinje.“

Luka ni rekel nič in je odšel jokaje domov. „Vidiš, draga moja, vedel sem, da nič ne opravim. A nič ne de, Bog nikogar ne zapusti, Daj mi otroka, sam ga zanesem h krstu, za kumo pa si vzamem, kogar najprej srečam.“

Žena je zavila dete v košček starega krila in ga s solzami položila možu na roke. Luka je moral čez polje, kajti cerkva je stala precej daleč za vasjo. Kakih sto korakov daleč, kjer so se ceste križale, je srečal Luka staro babico; ko jo je zagledal, je takoj sklenil, da jo poprosi, naj je otroku za kumo.

„Ljuba babica, prosim vas za majhno uslugo. Jaz sem ubog kočar iz te vasi; danes mi je žena porodila dekletce in šel sem prosit k sosedam, da bi nam katera kumovala, pa nobena ni hotela iti, ker smo siromaški; vzel sem otroka sam in sklenil, da naprosim tisto, ki jo najprej srečam. Vas sem najprej srečal, prosim vas torej, bodite nam za kumo.“

„I, to vam rada storim; dajte otročička in pojdite!“

Luka ji je dal otroka in šla sta k cerkvi. Duhovnik se je baš nekam odpravljal, kar pride cerkvo in naznanja, da prihajajo h krstu. „Tisti ničvredni Luka je zunaj, ki nima sam, kar bi v usta dal.“

Med tem je vstopil Luka s kumo. Babica je opazila, kako se cerkvo nevoljno ozira in da nič posebnega ne pripravlja h krstu. Potegnila je iz žepa svetel dukat, stopila k duhovniku in mu ga porinila v roko. Duhovnik se je začudil, zašepetal cerkvo na uho, naj mu da oblačilo, in krstil otroka ubogegega Luka tako slavnostno, kakor najbogatejšemu meščanu. Deklet-

Vpelje se veselični davek, zviša se davek za nepotrebne pse na 5 K mesečno, za pse-stražarje ostane dosedanji davek 10 K na leto. Zvišale so se razne občinske takse in vpeljale nekatere nove, kar je opravičeno, ker so vse uradne potrebščine zelo drage; najtorej prispevajo v prvi vrsti tisti, ki se poslužujejo urada. Predlagale so se višje cene pri mestnih podjetjih ter se je sestavil posebni odsek za nadzorovanje mestnih podjetij. Interpeliralo se je zaradi počasnega dostavljanja računov mestne plinarne in drugih podjetij, ker s tem trpi mestna blagajna. Na interpelacijo glede zapiranja trgovin o priliki kolkovanja denarja je g. vladni komisar pojasnil, da so trgovci bili kaznovani, da pa so vložili priziv na deželno vlado.

Slovenska banka. Kakor se nam poroča, ustanovi Ljubljanska kreditna banka, podružnica v Mariboru svojo eksposituro v Ptuj v hiši g. dr. R. Sačnika še tekom tekočega meseca. S tem bo za naše mesto, ki je od nekdanj veljalo kot trgovsko mesto, odpravljena občutna potreba in pozdravljamo to tembolj, ker izpolni to vrzel naš občepriljubljeni najstarejši domači denarni zavod.

Zveza ženskih društev na Koroškem je naprosila dijaštvo na Štajerskem, da ji pomaga pri nabiranju prispevkov za prireditve božičnice ubožni koroški šolski mladini. Naše zavedno dijaštvo se je tej prošnji radovoljno odzvalo. Poslali so nam: Kr. vojaška realka v Mariboru 2918.50 K in nekaj obleke; Mestna trgovska šola v Celju 2103 K; Državna gimnazija v Ptuj 1610 K, obleko in šolske potrebščine; Učiteljske šolske sester v Mariboru 1600 K in šolske potrebščine; Državno moško učiteljske v Mariboru 1569.80 K; Vinorejska in sadjarska šola v Mariboru 1000 K; Državna gimnazija v Celju 850 K; Učitelstvo v Cerknici 738 K; Meščanska šola v Krškem 240 K; Državna realka v Mariboru 225 K; Državna gimnazija v Mariboru 200 K. Nabiralcem in darovalcem se v imenu koroške dece najuljudneje zahvaljuje odbor „Zveze ženskih društev na Koroškem.“

Hum pri Ormožu. Naša občina je sklenila v seji 29. m. m. protest proti nabiranju nezakonitega vinskega davka. Za izvanredni primanjkljaj pri proračunu za leto 1920 si je občina najela nekaj posojila, da ni treba preveč vzdigniti odstotkov in se polagoma odplačuje. Proti množičim se tatvinam in ulomom stavljal se je primeren predlog in prošnja na okrajno glavarstvo, ta se prebivalstvo pomiri. Daj Bog skoraj vsestranske mirne in boljše razmere!

Sv. Urban. Na Štefanovo so se tukaj prodajali cerkveni sedeži. Posesnik Alojz Toplak v Desencih je kupil za svojo ženo sedež za 5600 K, reci: pettisočsto K. Obenem je licitiral sedež za sebe in dal zanj 1260 K.

ce je dobilo ime Marička. Po krstu je spremljal duhovnik kumo do vrat, cerkvo pa za vrata, kjer je tudi dobil napitnino.

Na mestu, kjer je srečal Luka babico, mu je babica podala otroka in potegnila iz žepa zopet dukat, ki ga je porinila za plenico in pravila: „Iz tega zlata, ki ga otroku zalagam, boš imel toliko, da ga lahko dobro vzgojiš; kadar bo deklica dvanajst let stara, pripelji jo sem, potem si jo vzamem jaz k sebi na nekoliko let, če vam bo pogodu. Ker pa se v dvanajstih letih mnogo izpremeni, ti napravim na tem mestu znamenje, da ga lahko najdeš.“ Potegnila je iz neder zeleno šibico in se dotaknila z njo zemlje; takoj je pogljal krasen rožni grmič poln cvetov, babica pa je izginila. Luka se je čudil in oziral, babica pa ni bilo več. Kdo ve, kako dolgo bi bil stal, če bi se ne bila Marička začela jokati. To ga je spomnilo na dom.

Žena ga ni mogla dočakati. Glad, žeja in bolečine so jo mučile; v hiši ni bilo skorjice kruha, ne denarja. Kar stopi Luka v sobo.

„Žena! ne tarnaj; angel Gospodov nam je pomagal. Tukaj imaš svojo Maričko. Preden pa dete poljubiš, potegni zavitek iz plenice, da boš videla, kako odlično kumo je imelo.“

Žena je segnila za plenico in potegnila — polno pest cekinov. „Moj Bog!“ je vzkliknila in strahu izpustila dukate, da so se razkotali po raztrgani odeji in slami. „Luka, kdo ti je dal toliko denarja?“

„Jaz sem gledal prej nego ti in čudil sem se bolj nego ti. Le poslušaj, da ti povem.“ Nato je pripovedoval, kako je bilo s kumo, in je nazadnje dodal: „Na poti domov mi ni dalo miru. Pogledam zavinek in namesto enega dukata jih držim polno pest. Ustrašil sem se in

Radovedni smo, ali plača dotični posestnik tudi dohodninski davek tako radevolje?

Most preko Mure. Deželna vlada je odredila, da se takoj začne graditi most čez Muro, in sicer na Moti pri Ljutomeru.

Politične vesti.

Začetek nove mirovne konference. LDU. Berlin, 7. Kakor doznajajo listi, je končno veljavno določeno, da se prične nova mirovna konferenca sredi prihodnjega tedna. Kakor pri prvi konferenci se bodo tudi sedaj vršila poglobljena in odločilna posvetovanja v svetu četvorice, ki ga bodo tvorili Lloyd George, Clemenceau, Wallace in Nitti.

Nitti upa, da doseže direkten sporazum z nami. LDU. Amsterdam, 8. jan. „Telegraaf“ priobčuje vest lista „Times“, da je verjetno, da se v jadranskem vprašanju ne doseže kmalu popolne rešitve. Upati pa je, da doseže Nitti s pomočjo zaveznikov z Jugoslavijo sporazum, ki bo omogočal obema državam, stopiti v prijateljske stike. Nitti se nada, da najde v pogajanjih, ki se bodo uvedlo ugodno rešitev.

Zagreb, 8. Jugosl. Poslanec dr. Laginja je poslal v imenu Narodnega kluba (Starčevićanci) ministrskemu predsedniku Davidoviču in finančnemu ministru Velikoviču brzojavki, v katerih protestira proti nameravani zamenjavi krone za dinarje v razmerju 1 : 4, češ da bi imelo to katastrofalne politične in gospodarske posledice za celo državo. Zame-

spustil nazaj v plenico, misleč si: „Počakaj, ženi ne poveš nič, naj si sama izvleče te zlate kolače, ta bo zijala.“

Začela sta pobirati, toda novo čudo! Kjer je ležal eden dukat, tam sta jih našla deset. Ko sta vse pobrala, jih je bil lep kup.

„Moj Bog!“ je pravila žena in strahoma gledala kup zlata, „ali nam bo ta denar blagoslovljen? Kdo ve, če ni bila babica hudoben duh, ki hoče s tem denarjem kupiti naše duše?“

„Povej mi, žena, kako si tako čudna? Ali misliš, da bi tudi duh šel z menoj v cerkev, se pustil kropiti s posvečeno vodo in se celo prekriževal? Le pomisli samo to. Da bi bila navadna ženska, tega ne pravim; bil je dober duh, ki ga je poslal Bog na pomoč, zato menim, da lahko ta denar z mirno vestjo ohranimo. Po noči ga zakopljem pod hruško, da ga nihče ne ukrade, en dukat pa vzamem, da ga menjam pri županu, da nakupim mleka, jajec, kruha, moke in ti pripeljem žensko, ki ti bo kuhala. Jutri se podam v mesto po obleko in pernice, potem pa — uganj, žena, kaj še kupim?“

„Veš, najbolje, če kupiš naše bivše posestvo in živino in potem pametneje gospodariš nego pfej.“

„Uganila si; dobro bom gospodaril, saj imam za koga, in beda je dobra učiteljica.“

Luka je hranil denar v skrinjico, vzel en dukat in šel kupovat. Žena je medtem oskrbovala otroka in sanjala o svoji sreči. Za malo uro se odpro duri; Luka se je vrnil s polno košarico jajec in z dvema kolačema kruha v eni roki, v drugi pa z zvezanimi pernicami, z njim pa je prišla krepka okrogla dekla, nesoča v obeh rokah velikanski dojni lonec z mlekom.

„Bog vam daj zdravje!“ je rekla dekla in postavila lonec na klop. „Gospodinja vas pozdravlja in vam pošilja malo mleka za kašo; če bi česa rabili, ji samo naznanite, da vam z vsem postreže.“ Nato je odšla.

„Vidiš, kaj vse je naredil edini dukat, če bi vedeli, koliko jih imamo, bi nas na rokah nosili, Mati županja nam je dala vse, še pernice nam je posodila do jutri in staro periljo nam pošlje kot strežnico. Povedal sem ji, da je dobil naš otrok pest dukatov kot krstni dar.“

Drugega dne se je odpravil Luka v mesto. Županja je prihitela ta čas k Lukovi ženi na obisk, da bi zvedela, kako je z njihovim denarjem. Pred poldnevom so vedele vse tete po vasi, da so Lukovi dobili merico dukatov in da si hočejo kupiti staro posestvo. Zvečer je pripeljal Luka poln voz pohištva, obleke, pernice in jestvin, tretjega dne je kupil posestvo in živino. Sedaj je bilo konec bede; Luka je znal gospodariti.

Največ veselja pa so imeli z malo Maričko. Bila je tako razumna, mila in lepa deklica, da so jo vsi radi imeli. Ko je bila deset let stara, je rekel gospod učitelj, da je ni treba več v šolo pošiljati, ker zna že toliko, kolikor on sam. Koncem dvanajstega teta jo je peljal oče Luka k čudovitemu rožnemu grmu, ki je bil še vedno poln cvetja, kakor bi bil ravnokar razcvetel. Vseh dvanajst let se ni nihče drznil seči z roko nanj, kajti stare sosedice so pripovedovale, da se na njem divje žene zbirajo in da bi bil izgubljen, kdor bi odtrgal cvet. Luka se je dotaknil cveta in v tistem trenutku je stala namesto grma kuma pred njim. V prvem hipu se je Marička ustrašila nepričakovane izpremembe, ko pa je pogledala babici v obraz, jo je minil ves strah.

(Nadaljevanje sledi.)

njava se sme izvršiti samo al pari. Laginja povdarja slednjič, da vlada sploh ni upravičena, da brez ljudstva odločuje o tako važnih vprašanjih.

Kristan na Onnaju. LDU. Dunaj, 7. jan. Pooblaščenec čehoslovaške republiko dr. Flieder je sinoči došel iz Praga na Dunaj. Z njim je prišel tudi jugoslovanski minister Kristan, ki bo ostal nekaj dni na Dunaju.

Angleško posredovanje v reškem vprašanju. LDU. London, 8. jan. Včeraj so se nadaljevala pogajanja med Lloyd Georgem in Nittijem, katerih so se udeležili lord Curzon, Scialoja in imperiali. Londonski listi so prepričani, da se bo posrečilo Lloyd Georgu, najti rešitev in omogočiti prijateljske odnose med Italijo in Jugoslavijo. „Daily News“ menijo, da bo Reka z zaledjem neodvisna država, kakor Gdansko. Istra da bo prišla pod Italijo, kakor tudi nekateri dalmatinski otoki, Split ostane jugoslovanski, kakor vsa obala z Zadrom bodo postopali kakor z Reko. Važno je, da Italija svojčas pri pogajanjih za londonski dogovor ni zahtevala Reke. Italijansko dokazovanje, da je bila londonska pogodba sklenjena z domnevo, da bo avstro-ogrška država ostala, ne drži in ne more ustvariti pravice do Reke. Zavezniške države so se v decemberski spomenici jasno izrekle proti italijanski aneksiji Reke. Ne sme se pozabiti, da se vrše v Londonu obnem tudi pogajanja radi finančnega podpiranja in dobave premoga Italiji. More se torej smatrati, da bo reško vprašanje v kratkem času rešeno, tako da bo potem mogoče urediti turške zadeve.

Društvene vesti.

Srbsko-hrvaški tečaj se vrši zanaprej v Mladiki (I. nadstr.) vsak četrtek od 16. do 18. ure. Ker smo v poduku že precej napredovali, priporočamo, da se udeležijo tečaja tudi gospodje lanskega letnika in vsi, ki se hočejo v jeziku izpopolniti. Slušateljice, ki so se spočetka javile, naj prihajajo redno. Vse udeležence, ki so kot takšni vpisani, vljudno prosimo, da oddajo mesečnino 10 K gđč. blagajničarki. Odbor spi. slov. žensk. društva.

Dne 10. januarja 1920 se vrši družabni večer v Narodnem domu v Ptujju, z dražbo društvenih časopisov. Začetek ob 20. uri. Igra mestna godba. Odbor.

Prosveta.

Prvovrstna muzikalna prireditev „Tomislav“ v Ptujju. Dne 12. t. m. priredi akademsko društvo „Tomislav“ iz Varaždina vokalni koncert v Društvenem domu. Društvo je koncertiralo pred kratkim v Ljubljani, kjer je bila kritika nad vse ugodna. Ljubljanska kritika pravi, da je zbor gibčen in prožen, da vzorno frazira; njegova tehnika, ritmika in dinamika so brezhibne in občudovanja vredne. V tehniškem oziru tako dovršenega prednašanja do danes se noben slovenski zbor ni dosegel. V Ptujju nam bo zbor zapel več slovenskih pesmi. Pevski zbor šteje 45 članov, samo izbornih moči tako z ozirom na lepoto in obsežnost glasov, kakor tudi

tehniko. Vabimo vse meščane Ptujja brez razlike narodnosti in okoličane, da se udeležijo te redke prireditve polnoštevilno. Začetek točno ob 20. uri.

Nova omara

iz mehkega lesa je na prodaj pri Francu Arnuš, Mestni vrh št. 109 pri Ptujju.

DEKLE

zmožna slovenskega in nemškega jezika, ki zna dobro šivati, se pod ugodnimi pogoji sprejme pri FERD. STROSS, barvarju v Ptujju.

Vešč snažitelj za sadna drevesa

se od 15. januarja 1920 naprej pod dobrimi pogoji sprejme. Naslov pove uprava lista.

Našim naročnikom!

Draginja vlada povsod, tudi pri tiskarskih potrebščinah. — Pričakovali smo, da bo izginila. A cene rastejo od dne do dne.

Tiskarjem so se morale zvišati plače, barva in surovo olje se je podražilo itd.

Zato smo primorani z novim letom naročnino zvišati.

Naročnina znaša za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K.

Zvišanje je tako minimalno, da jo bo pač vsak naročnik lahko utrpel.

Upravništvo in uredništvo „PTUJSKEGA LISTA.“

Ne pozabi

da je prišlo

ново leto 1920

in da je vsled tega tvoja dolžnost, držati se sledečih navodil:

1. Vsakdo naj takoj poravnava svoj dolg na naročnini. List se plačuje v naprej!

2. Vsakdo naj nabira naročnike listu! V skupnem delu je moč; čim več novih naročnikov bodete nabrali, tem boljši in tem večji bo naš list!

Uredništvo in upravništvo „Ptujškega lista.“

Naročba.

Komur smo dozdej pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Brzojavni naslovi: JJP - Maribor

Jugosl. inženirsko podjetje

===== družba z o. z. =====

inženirska pisarna in stavbno podjetje

Ljubljana, Sodna ul. 2.   Maribor, Vitrinhofova ul. 34

Brzojavni naslovi: JJP - Ljubljana

<p>Oddelak I. Projekti, proračuni, Masvetovanje in zaslop. Presoja in stavbno nadzorstvo.</p> <p>Oddelak II. Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija</p>	<p>Oddelak III. Beton, železobetonske, železne konstrukcije.</p> <p>Oddelak IV. Železnice, ceste, predori, mostovi</p>	<p>Oddelak V. Industrijska in gospodarska poslopja</p> <p>Oddelak VI. Komercialno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvari</p>
---	--	---

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru.

Delniška glavica 15.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni fondi nad 4.000.000.—

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¼% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.

Urar Karl Ackermann

v mestnem gledališkem poslopiju v Ptuj

se priporoča cenj. občinstvu za vse poprave ur in kupuje staro zlato, srebro, kakor tudi vse vrste zlati in srebrni «denar po najvišji ceni.»

Primešaj Mastin v krmo

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljša, da je tvoritev jajc in mleka boljša, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za 20 kr. 50 v pristo na: **Lekarno Trnkoczi v Ljubljani**, Kranjsko katera, z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Urarski učenec

zdrav in pošten se takoj sprejme pri g. Franc-u Reisman-u, urarju v Ptuj, Krekova ul. 6.

Vsakovrstni čevlji, dobro in lično izdelani, čevljarke potrebščine, raznovrstno drobno ali galanterijsko blago, različni okraski, kakor vsi v papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se vedno po primerni ceni v trgovini J. N. Peteršič v Ptuj.

Mizarji pozor!

Izdela sem po najnovejši sestavi okvire za postelje, katere lahko vsak neizurjen delavec hitro pribije.

Pošiljam samo za mizarje, najmanj za dve postelji po povzetju. Ena garnitura stane 12 K. S spoštovanjem **FRANC KUKOVEZ**, ključavničarski mojster v Ptuj.

Prva jugoslov. tovarna za usnje in čevlje

družba z o. z.

na Bregu pri Ptuj
KUPUJE
svinjske kože

po najvišjih cenah.

Kože prevzameta in izplačujeta
JOSIP Pirich, usnjar v Ptuj, Hrvatski trg 2
Franc Potočnik, usnjar v Ptuj, Minoritski trg 3.

Sadni jesih

kupi trgovina BRATA SLAWITSCH, PTUJ.

3 travnike in 3 njive

da v najem JOŽ. GORIUPP v PTUJU.

Podpisani javlja, da je spremenil svoje dosedanje rodbinsko ime „Rosenfeld“ v „Starkl“ kar blagovoli slavno občinstvo na znanje vzeti.

Leopold Starkel, (prej Rosenfeld) brivec v Ptuj, Panonska ulica.

Pozor! Telegram! Pozor! Kavarna Korže

zraven gostilne Mahorič v Ptuj, Vseh svetnikov ulica 10

priredi v nedeljo, dne 11. januarja 1920

velik zabavni večer

s koncertom cele mestne godbe. Vstopnina 3 K. Začetek ob 8. (20) uri. Konec ob 4. uri zjutraj.

Za obilen obisk prosi **P. Blaha**.

ODVETNIKA

Dr. Senčar in Dr. Salamun

V PTUJU

SPREJMETA DOBRO

STROJEPISKO,

če mogoče več-o slovenske steno-grafije. Plača po dogovoru, vstop takoj.

Kravvar

z več delavnimi močmi se sprejme pri **grajščini Turniš pri Ptuj**.

Brata Vošnjak, Ptuj

trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.

Goveji in telečji boks, chevreaux, .: podplati, notranje in zgornje usnje, usnje za konjsko opravo.

Elegantni boks-calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cveki, dreta, platno.

GARJE

srbečico, kraste, lišaje

uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštine prosto.

Prodaja in razpošilja s pošto

lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja te moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 7—, za podgane in miši K 7—, za ščurke 8 K; posebno močna tinktura za stenice 7 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutnini 6 K; prašek proti mrčesu 6 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 4 in 8 K; mazilo za uši pri živini 4 in 8 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 6—, Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Oznanila „UNION-PROPAGANDE“, Maribor.

Gospodska ulica št. 25.

Barva vsakovrstno blago

Kemično čisti obleke

Pere in svetlolika

ovratnike, zapestnice in srajce.

JOS. REICH

MARIBOR, Gospodska ulica šte. 38.

Poštna naročila se izvršujejo točno.